

ÖZET: Üniversitelerin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 18 inci maddesi kapsamında yer almadığı hk. (20/11/2015-7069)

Üniversitelerin 15 Nisan 2015 tarihli ve 29327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6639 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 18 inci madde kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceğine ilişkin Başkanlığımızdan görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Yükseköğretim kurumları*" başlıklı 130 uncu maddesi, "*Çağdaş eğitim öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur*" hükmünü amirdir.

Diğer taraftan, 3046 sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanunun "*Kapsam*" başlıklı 2 nci maddesinde; "*Bu Kanun, Milli Savunma Bakanlığı hariç diğer bakanlıkların merkez, taşra, yurt dışı teşkilatları ile bağlı ve ilgili kuruluşlarını kapsar*", aynı Kanunun "*Bakanlık ilgili kuruluşları.*" başlıklı 11 inci maddesinde ise, "*İlgili kuruluşlar; özel kanun veya statü ile kurulan, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müessese ortaklık ve iştirakleri veya özel hukuki, mali ve idari statüye tabi, hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları şeklinde düzenlenir. Bu kuruluşların ilgili olduğu bakanlık bu Kanunun koyduğu usule göre belirlenir.*" hükmü yer almaktadır. Öte yandan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 18 inci maddesinin birinci fıkrasında "*22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu hariç olmak üzere, tabi oldukları personel kanununa bakılmaksızın Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı ve ilgili kuruluşlar ile başkan ve üyeleri hariç olmak üzere 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda...*" hükmüne yer verilerek söz konusu maddenin hangi kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde; hizmet yerinden yönetim kurumları arasında sayılan ve kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip olan üniversitelerin üzerindeki idari vesayet denetiminin günümüzde bir bakanlık tarafından değil, üniversite temsilcilerinden oluşmuş özerk bir yapı olan Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) tarafından kullanılmakta olduğu hususu dikkate alınarak, 3046 sayılı Kanunda sayılan ilgili kurumlar kapsamında değerlendirilemeyeceği; dolayısıyla, Yükseköğretim kurumlarında 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 18 inci maddesinin uygulanamayacağı mütalaa edilmektedir.